

Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore Januar-Decembar 2012. godine

Ukupna spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore za period januar-decembar 2012. god. prema konačnim podacima iznosila je 2 187,7 mil. eura što ukazuje na pad od 4%, u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrijednosti od 366,9 mil. eura, što je manje za 19,3% u odnosu na isti period prethodne godine, **a uvezeno** za 1 820,9 mil. eura, što je manje za 0,1% u odnosu na isti period prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 20,1% i manja je u odnosu na pokrivenost u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 24,9%.

U strukturi izvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni **Proizvodi svrstani prema materijalu** - sektor 6, u iznosu od 154 mil. eura (koju čine: Obojeni metali u iznosu od 128,6 mil. eura i Gvožđe i čelik u iznosu 16,3 mil. eura).

U strukturi uvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji), najviše su zastupljeni proizvodi sektora 0 – Hrana i žive životinje u iznosu od 356,6 mil. eura (koji čine: Meso i prerade od mesa u iznosu od 84,3 mil. eura i Žitarice i preparati žitarica u iznosu od 57.1 mil. eura).

U izvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bilu su: Hrvatska (83,5 mil. eura), Srbija (83,4 mil. eura), Slovenija (28,9 mil. eura).

U uvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bili su: Srbija (532,9 mil. eura), Grčka (159,2 mil. eura) i Kina (130,6 mil. eura). Spoljnotrgovinska razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA sporazuma i Evropskom unijom.

Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore, u mil. EUR

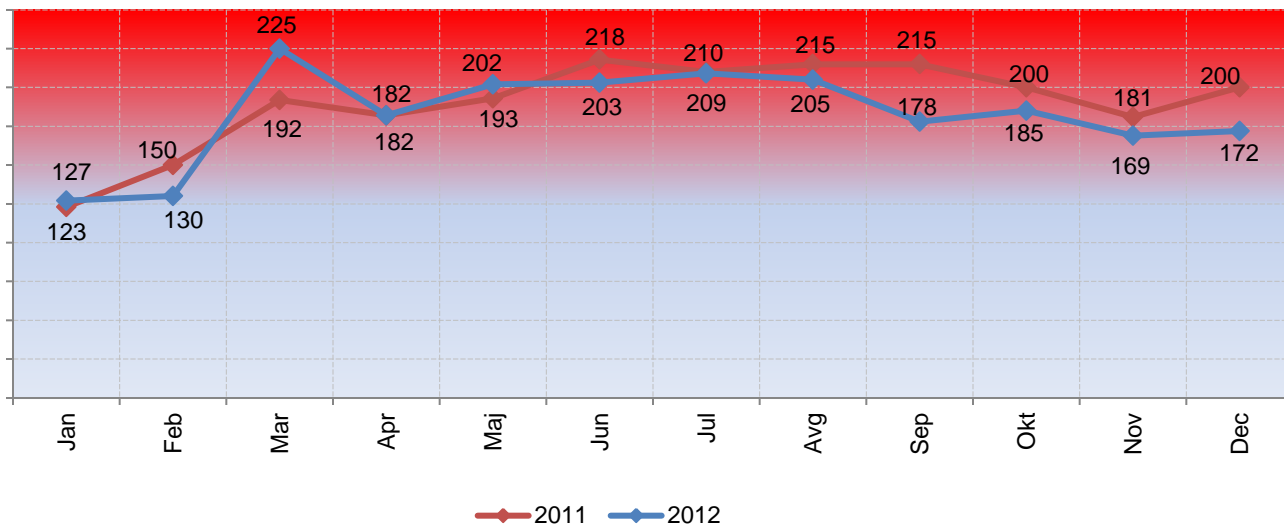

Tabela 1. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore od 2008. godine do decembra 2012. godine

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS
2008	2 529 741	416 165	-2 113 576
2009	1 654 170	277 011	-1 377 159
2010	1 657 329	330 367	-1 326 923
2011			
Januar	85 414	37 466	-47 948
Februar	117 803	31 708	-86 096
Mart	149 762	42 032	-107 730
April	145 845	35 787	-110 058
Maj	159 530	33 502	-126 028
Jun	184 974	32 973	-152 001
Jul	175 859	33 999	-141 861
Avgust	172 498	42 007	-130 491
Septembar	173 055	42 381	-130 675
Oktobar	151 577	48 328	-103 249
Novembar	143 562	37 882	-105 680
Decembar	163 457	36 317	-127 140
2012			
Januar	99 919	27 473	-72 446
Februar	106 537	23 911	-82 626
Mart	191 452	33 380	-158 072
April	150 965	31 239	-119 726
Maj	167 739	34 502	-133 237
Jun	170 814	31 929	-138 885
Jul	177 612	31 294	-146 318
Avgust	173 384	31 774	-141 610
Septembar	147 702	30 122	-117 580
Oktobar	158 644	26 476	-132 168
Novembar	136 601	32 350	-104 251
Decembar	139 480	32 444	-107 036

Tabela 2. Uvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj. EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	2 529 741	2 214 291	4 180	87 041	223 934	295
2009	1 654 170	1 450 892	2 708	56 159	143 926	485
2010	1 657 329	1 448 409	4 541	53 873	149 908	598
2010						
Januar	74 054	63 591	89	3 806	6 538	30
Februar	107 057	92 902	160	4 048	9 916	31
Mart	129 785	111 141	296	5 065	13 226	57
April	136 810	120 981	239	3 481	12 057	51
Maj	138 117	121 629	166	4 594	11 652	75
Jun	168 997	150 137	1 507	3 289	13 966	98
Jul	172 865	152 593	486	6 006	13 641	139
Avgust	155 789	137 354	362	4 840	13 188	46
Septembar	142 459	122 048	654	5 375	14 354	28
Oktobar	138 681	119 400	162	3 411	15 683	25
Novembar	143 638	126 433	243	4 501	12 455	7
Decembar	149 078	130 202	177	5 457	13 232	11
2011						
Januar	85 414	74 132	159	2 824	8 293	6
Februar	117 803	102 678	269	3 731	11 124	1
Mart	149 762	129 079	228	3 742	16 607	106
April	145 845	126 913	1 921	3 127	13 864	20
Maj	159 530	140 087	1 515	3 888	13 943	97
Jun	184 974	157 584	7 966	4 451	14 953	20
Jul	175 859	157 890	358	4 353	13 212	46
Avgust	172 498	152 431	360	5 188	14 500	19
Septembar	173 055	151 113	253	4 201	17 463	24
Oktobar	151 577	133 216	233	3 656	14 432	40
Novembar	143 562	123 106	285	5 449	14 712	10
Decembar	163 457	144 219	287	5 932	12 965	33
2012						
Januar	99 919	88 115	199	3 823	7 761	21
Februar	106 537	92 541	185	3 462	10 328	21
Mart	191 452	147 445	280	5 935	37 762	30
April	150 965	132 537	320	2 949	15 143	17
Maj	167 739	148 930	247	4 034	14 468	59
Jun	170 814	152 038	438	2 976	15 326	36
Jul	177 612	158 976	381	3 538	14 673	45
Avgust	173 384	154 286	372	3 685	14 939	102
Septembar	147 702	128 329	394	3 398	15 471	110
Oktobar	158 644	139 642	288	3 154	15 549	11
Novembar	136 601	118 568	246	2 913	14 830	45
Decembar	139 480	122 993	500	2 856	13 105	26

Tabela 3. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima

Godina	Svijet u %	Evropa u %	Afrika u %	Amerika u %	Azija u %	Okeanija i Polarni region u %
2008	100	87	0	3	9	0
2009	100	88	0	3	9	0
2010	100	87	0	3	9	0
2011	100	87	1	3	9	0
2012	100	87	0	2	10	0

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po kontinentima

Period	u hilj. EUR					
	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	416 165	412 042	1 116	1 099	1 902	7
2009	277 011	265 753	958	7 559	2 741	0
2010	330 367	325 210	792	617	3 574	173
2010						
Januar	13 566	13 491	13	8	54	0
Februar	18 624	18 569	20	29	6	0
Mart	23 591	23 172	81	50	279	8
April	26 030	24 529	3	173	1 325	0
Maj	36 010	35 381	67	9	543	10
Jun	24 372	23 714	473	51	1	133
Jul	29 635	29 468	45	12	109	0
Avgust	29 794	29 615	0	6	166	8
Septembar	27 480	27 023	9	63	371	15
Oktobar	28 799	28 543	0	90	166	0
Novembar	42 931	42 707	35	42	147	0
Decembar	29 535	28 998	46	85	406	0
2011						
Januar	37 466	37 214	55	38	148	11
Februar	31 708	31 196	0	47	457	8
Mart	42 032	41 842	83	35	65	7
April	35 787	35 650	62	52	7	16
Maj	33 502	33 231	0	63	208	0
Jun	32 973	32 446	207	25	278	17
Jul	33 999	33 886	5	81	12	15
Avgust	42 007	41 419	5	107	454	24
Septembar	42 381	41 904	2	29	445	0
Oktobar	48 328	39 403	8 414	113	386	12
Novembar	37 882	37 131	568	29	153	0
Decembar	36 317	35 167	628	177	345	0
2012						
Januar	27 473	27 280	0	83	97	13
Februar	23 911	23 713	117	1	81	0
Mart	33 380	33 075	1	40	264	0
April	31 239	30 795	6	173	265	0
Maj	34 502	33 324	3	85	1 080	10
Jun	31 929	30 705	9	81	1 134	0
Jul	31 294	30 721	7	414	153	0
Avgust	31 774	30 942	254	91	473	14
Septembar	30 122	29 590	5	23	505	0
Oktobar	26 476	25 579	507	20	370	0
Novembar	32 350	30 099	597	177	1 466	10
Decembar	32 444	30 943	576	104	820	0

Tabela 5. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima

Godina	SVIJET u %	Evropa u %	Afrika u %	Amerika u %	Azija u %	Okeanija i Polarni region u %
2008	100	99	0	0	0	0
2009	100	96	0	3	1	0
2010	100	98	0	0	1	0
2011	100	97	2	0	1	0
2012	100	97	1	0	2	0

Tabela 6. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama za period januar-decembar 2011/2012

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Dec 2011		Jan-Dec 2012		Jan-Dec 2011		Jan-Dec 2012		Jan-Dec 2011	Jan-Dec 2012
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100	454 381	100	366 896	100	1 823 337	100	1 820 850	-1 368 956	-1 453 954
Evropa	97	440 489	97	356 766	87	1 592 450	87	1 584 402	-1 151 961	-1 227 636
EU-27	50	227 459	29	105 460	39	714 369	38	699 450	-486 910	-593 990
Cefta	40	183 590	62	227 211	45	818 948	45	812 749	-635 358	-585 538
Afrika	2	10 028	1	2 082	1	13 835	0	3 852	-3 807	-1 770
Azija	1	2 957	2	6 708	9	166 087	10	189 356	-163 130	-182 648
Amerika	0	797	0	1 293	3	50 543	2	42 720	-49 746	-41 427
Okeanija	0	110	0	47	0	422	0	521	-312	-474
SAD	0	610	0	948	1	13 959	1	13 712	-13 350	-12 764
Kina	0	748	1	3 802	6	103 080	7	130 615	-102 332	-126 813
Rusija	1	2 754	2	7 424	1	9 227	1	13 737	-6 472	-6 314
Švajcarska	3	14 521	1	2 623	1	19 772	1	23 482	-5 250	-20 859
Japan	0	1 132	1	1 966	1	19 650	1	15 532	-18 519	-13 566
Turska	2	11 229	3	11 702	1	25 653	2	28 501	-14 424	-16 799
Brazil	0	1	0	0	1	25 130	1	15 472	-25 129	-15 472

Tabela 7. Spoljnotrgovinski promet po EU-27 zemljama i potpisnicama Cefta sporazuma

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	2011		2012		2011		2012		2011	2012
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
SVIJET	100	454 381	100	366 896	100	1 823 337	100	1 820 850	-1 368 956	-1 453 954
EU-27	50	227 459	29	105 460	39	714 369	38	699 450	-486 910	-593 990
Austrija	1	5 211	1	4 219	2	41 413	2	32 676	-36 202	-28 457
Belgija	0	367	0	176	0	6 667	0	8 840	-6 300	-8 664
Bugarska	0	10	0	423	0	8 922	0	9 030	-8 912	-8 607
Češka	1	5 571	1	2 691	1	20 725	1	18 397	-15 154	-15 706
Danska	0	22	0	8	0	3 351	0	3 749	-3 330	-3 741
Estonija	0	0	0	55	0	140	0	187	-140	-132
Finska	0	1 596	0	1 229	0	1 558	0	1 212	38	17
Francuska	0	1 753	1	2 458	2	31 622	1	22 166	-29 869	-19 708
Grčka	9	39 285	1	3 575	8	144 704	9	159 189	-105 418	-155 614
Holandija	1	3 246	1	2 653	2	27 573	2	32 139	-24 327	-29 485
Irska	0	0	0	1	0	2 239	0	2 559	-2 239	-2 558
Italija	7	31 064	3	12 393	6	117 519	6	112 453	-86 455	-100 060
Kipar	0	188	0	20	0	614	0	657	-426	-637
Letonija	0	54	0	195	0	104	0	108	-49	87
Litvanija	0	0	0	195	0	62	0	107	-62	88
Luksemburg	0	434	0	85	0	293	0	215	141	-131
Mađarska	17	76 859	5	18 058	1	17 139	1	18 797	59 720	-738
Malta	0	177	0	108	0	2	0	11	175	97
Njemačka	5	20 508	4	14 381	6	110 813	6	115 665	-90 305	-101 285
Poljska	1	3 737	1	4 406	1	13 529	1	13 053	-9 792	-8 647
Portugalija	0	0	0	0	0	575	0	496	-575	-496
Rumunija	0	473	1	2 205	2	32 903	1	26 348	-32 430	-24 143
Slovačka	0	408	0	314	1	9 149	0	4 715	-8 741	-4 401
Slovenija	7	30 293	8	28 887	4	81 085	4	73 141	-50 791	-44 255
Španija	0	314	0	28	1	22 965	1	21 837	-22 651	-21 809
Švedska	0	1 465	1	2 137	0	5 046	0	3 610	-3 581	-1 473
Vel. Britanija	1	4 425	1	4 560	1	13 658	1	18 091	-9 234	-13 531
CEFTA	40	183 590	62	227 211	45	818 948	45	812 749	-635 358	-585 538
Albanija	2	10 360	2	7 634	1	12 721	1	13 966	-2 360	-6 333
BiH	5	22 412	7	27 413	8	142 507	7	123 225	-120 095	-95 813
Makedonija	0	1 417	1	2 293	1	27 158	2	27 527	-25 741	-25 235
Moldavija	0	0	0	0	0	146	0	143	-146	-143
Hrvatska	10	45 892	23	83 544	5	92 777	6	110 436	-46 885	-26 892
Srbija	18	79 820	23	83 360	30	541 456	29	532 886	-461 636	-449 526
UMNIK Kosovo	5	23 688	6	22 968	0	2 182	0	4 565	21 505	18 403
Ostale zemlje	10	43 332	9	34 225	16	290 020	17	308 651	-246 688	-274 426

Tabela 8. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore sa EU-27, SAD-om, Japanom i Kinom

Period	EU-27		SAD		JAPAN		KINA	
	Vrijednost u hilj. EUR	%	Vrijednost u hilj. EUR	%	Vrijednost u hilj. EUR	%	Vrijednost u hilj. EUR	%
IZVOZ								
2008	258 800	62	892	0	145	0	152	0
2009	133 827	48	7 407	3	12	0	95	0
2010	184 817	56	461	0	544	0	149	0
2011								
Januar	29 314	78	38	0	147	0	0	0
Februar	13 824	44	37	0	0	0	1	0
Mart	26 609	63	35	0	65	0	0	0
April	22 230	62	32	0	0	0	3	0
Maj	20 338	61	61	0	141	0	63	0
Jun	17 987	55	25	0	155	0	0	0
Jul	11 152	33	11	0	0	0	0	0
Avgust	21 933	52	91	0	239	1	154	0
Septembar	22 791	54	29	0	222	1	17	0
Oktobar	22 879	47	68	0	163	0	147	0
Novembar	11 388	30	29	0	0	0	89	0
Decembar	7 015	19	152	0	0	0	273	1
2012								
Januar	8 945	33	83	0	97	0	0	0
Februar	7 555	32	1	0	0	0	12	0
Mart	8 231	25	17	0	149	0	103	0
April	10 462	33	173	1	74	0	9	0
Maj	14 111	41	13	0	234	1	846	2
Jun	10 065	32	73	0	143	0	927	3
Jul	8 542	27	368	1	148	0	0	0
Avgust	5 758	18	17	0	0	0	148	0
Septembar	9 885	33	0	0	96	0	391	1
Oktobar	7 762	29	20	0	135	1	190	1
Novembar	7 557	23	145	0	230	1	1 110	3
Decembar	6 585	20	38	0	661	2	65	0
UVOZ								
2008	1 081 175	43	55 963	2	40 602	2	123 834	5
2009	620 593	38	17 604	1	19 685	1	90 343	5
2010	625 207	38	15 367	1	19 822	1	88 864	5
2011								
Januar	33 231	39	923	1	1 191	1	5 015	6
Februar	48 347	41	917	1	1 468	1	6 372	5
Mart	60 200	40	1 218	1	2 055	1	11 024	7
April	56 646	39	1 164	1	1 542	1	8 428	6
Maj	68 453	43	1 191	1	1 406	1	9 170	6
Jun	68 227	37	1 351	1	1 371	1	9 849	5
Jul	67 685	38	1 081	1	1 344	1	8 271	5
Avgust	63 320	37	1 511	1	1 343	1	8 991	5
Septembar	67 655	39	943	1	2 102	1	10 414	6
Oktobar	58 515	39	854	1	1 588	1	9 156	6
Novembar	57 263	40	1 527	1	2 493	2	8 795	6
Decembar	64 829	40	1 279	1	1 747	1	7 595	5
2012								
Januar	40 558	41	678	1	886	1	4 829	5
Februar	42 089	40	688	1	1 171	1	6 596	6
Mart	67 533	35	1 166	1	1 403	1	31 511	16
April	57 924	38	1 238	1	1 247	1	9 650	6
Maj	67 882	40	1 291	1	1 500	1	9 335	6
Jun	63 165	37	1 658	1	1 394	1	10 537	6
Jul	67 481	38	1 407	1	1 419	1	9 880	6
Avgust	67 880	39	1 210	1	1 368	1	9 206	5
Septembar	52 895	36	750	1	1 051	1	10 475	7
Oktobar	63 256	40	1 237	1	1 517	1	10 249	6
Novembar	51 887	38	1 234	1	1 300	1	10 565	8
Decembar	56 899	41	1 156	1	1 278	1	7 780	6

Tabela 9. Podjela izvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2009		2010		2011		2012	
	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%
SVIJET	277 011	100	330 367	100	454 381	100	366 896	100
0-9 TOTAL	277 011	100	330 367	100	454 381	100	366 896	100
0+1 Hrana, piće i duvan	40 158	14	45 039	14	50 662	11	53 195	14
2+4 Sirovine	25 410	9	46 000	14	65 626	14	59 399	16
3 Mineralna goriva i maziva	8 375	3	33 286	10	62 957	14	50 463	14
5 Hemijski proizvodi	11 824	4	12 916	4	12 083	3	11 972	3
7 Mašine i transportni uređaji	27 745	10	27 047	8	23 899	5	25 896	7
6+8 Ostali industrijski proizvodi	163 174	59	166 078	50	236 353	52	162 157	44
EU-27	133 827	48	184 817	56	227 459	50	105 460	29
0-9 TOTAL	133 827	48	184 817	56	227 459	50	105 460	29
0+1 Hrana, piće i duvan	6 159	2	5 485	2	6 221	1	4 683	1
2+4 Sirovine	9 056	3	18 179	6	26 804	6	22 171	6
3 Mineralna goriva i maziva	5 286	2	18 355	6	16 351	4	11 510	3
5 Hemijski proizvodi	113	0	219	0	356	0	902	0
7 Mašine i transportni uređaji	9 062	3	9 558	3	10 552	2	13 508	4
6+8 Ostali industrijski proizvodi	104 151	38	133 023	40	164 375	36	49 092	13
CEFTA	127 946	46	130 521	40	183 590	40	227 211	62
0-9 TOTAL	127 946	46	130 521	40	183 590	40	227 211	62
0+1 Hrana, piće i duvan	31 618	11	36 493	11	39 934	9	39 046	11
2+4 Sirovine	15 171	5	22 516	7	25 830	6	22 719	6
3 Mineralna goriva i maziva	3 082	1	13 192	4	34 939	8	37 031	10
5 Hemijski proizvodi	11 626	4	12 695	4	11 673	3	11 009	3
7 Mašine i transportni uređaji	9 970	4	14 478	4	10 296	2	6 572	2
6+8 Ostali industrijski proizvodi	56 154	20	31 147	9	60 917	13	110 615	30
SAD	7 407	3	461	0	610	0	948	0
0-9 TOTAL	7 407	3	461	0	610	0	948	0
0+1 Hrana, piće i duvan	239	0	284	0	457	0	216	0
2+4 Sirovine	6	0	3	0	11	0	0	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	7 160	3	140	0	59	0	518	0
6+8 Ostali industrijski proizvodi	2	0	34	0	83	0	214	0
Japan	12	0	544	0	1 132	0	1 966	1
0-9 TOTAL	12	0	544	0	1 132	0	1 966	1
0+1 Hrana, piće i duvan	0	0	0	0	0	0	0	0
2+4 Sirovine	0	0	0	0	0	0	113	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	12	0	544	0	1 121	0	1 852	1
6+8 Ostali industrijski proizvodi	0	0	0	0	11	0	0	0
Kina	95	0	149	0	748	0	3 802	1
0-9 TOTAL	95	0	149	0	748	0	3 802	1
0+1 Hrana, piće i duvan	51	0	107	0	746	0	1 116	0
2+4 Sirovine	22	0	0	0	0	0	2 478	1
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	2	0
7 Mašine i transportni uređaji	0	0	11	0	2	0	141	0
6+8 Ostali industrijski proizvodi	23	0	31	0	0	0	65	0

Tabela 10.Podjela uvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2009		2010		2011		2012	
	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%
SVIJET	1 654 170	100	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100
0-9 TOTAL	1 654 170	100	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100
0+1 Hrana, piće i duvan	379 713	23	388 139	23	417 706	23	421 669	23
2+4 Sirovine	50 295	3	82 811	5	99 263	5	76 431	4
3 Mineralna goriva i maziva	208 057	13	209 660	13	330 590	18	334 356	18
5 Hemijski proizvodi	167 918	10	162 956	10	169 589	9	169 570	9
7 Mašine i transportni uređaji	357 735	22	340 607	21	315 905	17	332 870	18
6+8 Ostali industrijski proizvodi	490 449	30	473 157	29	489 549	27	485 528	27
EU-27	620 593	38	625 207	38	714 369	39	699 450	38
0-9 TOTAL	620 593	38	625 207	38	714 369	39	699 450	38
0+1 Hrana, piće i duvan	91 561	6	94 508	6	108 606	6	115 094	6
2+4 Sirovine	6 815	0	5 933	0	9 951	1	8 225	0
3 Mineralna goriva i maziva	104 198	6	131 745	8	189 426	10	184 578	10
5 Hemijski proizvodi	66 198	4	61 189	4	75 514	4	71 361	4
7 Mašine i transportni uređaji	191 098	12	181 508	11	172 376	9	164 479	9
6+8 Ostali industrijski proizvodi	160 724	10	150 325	9	158 164	9	155 287	9
CEFTA	648 702	39	670 000	40	818 948	45	812 749	45
0-9 TOTAL	648 702	39	670 000	40	818 948	45	812 749	45
0+1 Hrana, piće i duvan	240 400	15	239 359	14	264 705	15	270 248	15
2+4 Sirovine	38 894	2	71 139	4	81 239	4	62 258	3
3 Mineralna goriva i maziva	46 187	3	49 943	3	130 380	7	129 932	7
5 Hemijski proizvodi	62 342	4	60 430	4	75 572	4	77 411	4
7 Mašine i transportni uređaji	40 094	2	39 306	2	46 239	3	49 912	3
6+8 Ostali industrijski proizvodi	220 784	13	209 822	13	220 811	12	222 989	12
SAD	17 604	1	15 367	1	13 959	1	13 712	1
0-9 TOTAL	17 604	1	15 367	1	13 959	1	13 712	1
0+1 Hrana, piće i duvan	870	0	875	0	890	0	1 128	0
2+4 Sirovine	104	0	206	0	215	0	71	0
3 Mineralna goriva i maziva	36	0	68	0	83	0	32	0
5 Hemijski proizvodi	2 673	0	3 304	0	3 042	0	3 020	0
7 Mašine i transportni uređaji	9 726	1	6 673	0	5 933	0	6 195	0
6+8 Ostali industrijski proizvodi	4 196	0	4 240	0	3 796	0	3 266	0
Japan	19 685	1	19 822	1	19 650	1	15 532	1
0-9 TOTAL	19 685	1	19 822	1	19 650	1	15 532	1
0+1 Hrana, piće i duvan	10	0	29	0	17	0	12	0
2+4 Sirovine	2	0	4	0	3	0	4	0
3 Mineralna goriva i maziva	25	0	16	0	20	0	43	0
5 Hemijski proizvodi	1 136	0	730	0	447	0	463	0
7 Mašine i transportni uređaji	16 253	1	15 499	1	14 815	1	11 337	1
6+8 Ostali industrijski proizvodi	2 258	0	3 544	0	4 348	0	3 673	0
Kina	90 343	5	88 864	5	103 080	6	130 615	7
0-9 TOTAL	90 343	5	88 864	5	103 080	6	130 615	7
0+1 Hrana, piće i duvan	992	0	853	0	898	0	931	0
2+4 Sirovine	569	0	414	0	398	0	348	0
3 Mineralna goriva i maziva	4	0	0	0	2	0	14	0
5 Hemijski proizvodi	2 458	0	2 665	0	2 852	0	3 919	0
7 Mašine i transportni uređaji	43 033	3	38 122	2	45 215	2	66 991	4
6+8 Ostali industrijski proizvodi	43 288	3	46 809	3	53 714	3	58 411	3

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2009 hilj. EUR	2010 hilj. EUR	Index <u>2010</u> 2009	2011 hilj. EUR	Index <u>2011</u> 2010	2012 hilj. EUR	Index <u>2012</u> 2011
0-9 TOTAL	277 011	330 367	119	454 381	138	366 896	81
0 Hrana i žive životinje	18 409	23 930	130	27 583	115	27 726	101
00 Žive životinje	13	9	69	12	138	12	99
01 Meso i prerada mesa	5 549	5 140	93	5 223	102	6 904	132
02 Mliječni proizvodi i jaja	1	7	700	72		151	211
03 Ribe i prerađevine od ribe	1 069	472	44	188	40	32	17
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	2 505	2 523	101	3 886	154	5 731	147
05 Povrće i voće	6 939	9 347	135	9 601	103	7 455	78
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	301	302	100	515	170	15	3
07 Kafa, čaj, kakao i začini	164	2 962		2 865	97	3 924	137
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	431	118	27	82	69	53	65
09 Razni proizvodi za ishranu	1 437	3 050	212	5 139	169	3 447	67
1 Piće i duvan	21 749	21 109	97	23 079	109	25 469	110
11 Pića	21 049	20 975	100	22 685	108	23 218	102
12 Duvan i proizvodi od duvana	699	134	19	394	294	2 251	571
2 Sirove materije, sem goriva	25 120	44 713	178	64 192	144	56 142	87
21 Kože sirove i krzna nečinjena	2 042	4 101	201	4 672	114	6 973	149
22 Uljano sjeme i plodovi	13	0	0	0		0	30
23 Sirovi kaučuk	0	0		14		17	128
24 Pluta i drvo	12 862	15 790	123	18 120	115	15 313	85
25 Celuloza i otpaci od hartije	481	710	148	1 237	174	1 127	91
26 Tekstilna vlakna i otpaci	31	24	77	104	433	81	78
27 Sirova đubriva i minerali	1 987	2 993	151	1 036	35	1 080	104
28 Mineralne rude i otpaci metala	7 468	20 911	280	38 769	185	31 291	81
29 Životinjske i biljne sirove materije	236	183	78	241	132	258	107
3 Mineralna goriva i maziva	8 375	33 286	397	62 957	189	50 463	80
32 Kameni ugalj, koks i briketi	2 982	3 431	115	2 560	75	2 565	100
33 Nafta i naftni derivati	5 393	12 822	238	11 303	88	9 631	85
34 Gas, prirodni i industrijski	0	0		0		0	0
35 Električna energija	0	17 033		49 094	288	38 268	78
4 Životinjska i biljna ulja i masti	291	1 288	443	1 434	111	3 257	227
41 Životinjska ulja i masti	97	415	428	426	103	521	122
42 Čvrste biljne masti i ulja	82	828		940	114	2 234	238
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	112	44	39	68	154	503	740
5 Hemijski proizvodi	11 824	12 916	109	12 083	94	11 972	99
51 Organski hemijski proizvodi	76	133	175	60	45	73	122
52 Neorganski hemijski proizvodi	92	60	65	56	94	26	47
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	196	837	427	1 354	162	109	8
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	9 094	8 906	98	7 832	88	9 507	121
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	1 332	1 424	107	1 005	71	905	90
56 Đubriva (osim sirovih)	0	22		30	136	2	6
57 Plastične materije u primarnim oblicima	26	219	842	195	89	343	176
58 Plastične mase u ostalim oblicima	221	547	248	402	74	393	98
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	788	768	97	1 148	150	613	53

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK,

/nastavak

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2009 hilj. EUR	2010 hilj. EUR	Index <u>2010</u> 2009	2011 hilj. EUR	Index <u>2011</u> 2010	2012 hilj. EUR	Index <u>2012</u> 2011
6 Proizvodi svrstani po materijalu	153 663	157 109	102	219 443	140	154 046	70
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	13	168		282	168	278	99
62 Proizvodi od kaučuka	124	266	215	242	91	164	68
63 Proizvodi od plute i drveta	671	746	111	932	125	889	95
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	903	898	99	1 592	177	1 196	75
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	104	196	188	173	88	292	169
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	746	1 000	134	1 595	159	1 798	113
67 Gvozđe i čelik	32 810	19 400	59	27 388	141	16 326	60
68 Obojeni metali	113 166	130 792	116	182 402	139	128 649	71
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	5 125	3 643	71	4 837	133	4 454	92
7 Mašine i transportni uređaji	27 745	27 047	97	23 899	88	25 896	108
71 Pogonske mašine i uređaji	380	384	101	440	115	310	70
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	3 521	3 762	107	3 361	89	2 994	89
73 Mašine za obradu metala	7 129	63	1	297	471	264	89
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	6 181	6 147	99	9 205	150	11 412	124
75 Kancelarijske mašine i za AOP	450	395	88	536	136	354	66
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	1 128	570	51	510	90	1 280	251
77 Električne mašine, aparati i uređaji	3 642	5 582	153	3 878	69	2 485	64
78 Drumska vozila	2 647	3 650	138	3 693	101	3 247	88
79 Ostala transportna sredstva i opreme	2 666	6 494	244	1 978	30	3 551	180
8 Razni gotovi proizvodi	9 511	8 969	94	16 910	189	8 111	48
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	462	573	124	198	35	136	68
82 Namještaj i djelovi	668	565	85	652	115	659	101
83 Predmeti za putovanja	69	41	59	68	167	58	85
84 Odeća	1 274	1 176	92	760	65	1 030	136
85 Obuća	477	356	75	446	125	661	148
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	204	322	158	287	89	210	73
88 Fotoaparati, časovnici	30	84	280	168	200	228	136
89 Razni gotovi proizvodi	6 327	5 852	92	14 330	245	5 129	36
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	324	0	0	2 800		3 814	136

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2009 hilj. EUR	2010 hilj. EUR	Index 2010 2009	2011 hilj. EUR	Index 2011 2010	2012 hilj. EUR	Index 2012 2011
0-9 TOTAL	1 654 170	1 657 329	100	1 823 337	110	1 820 850	100
0 Hrana i žive životinje	312 835	324 209	104	351 857	109	356 578	101
00 Žive životinje	16 174	21 784	135	25 509	117	24 151	95
01 Meso i prerada mesa	76 611	76 026	99	74 023	97	84 255	114
02 Mliječni proizvodi i jaja	38 414	40 768	106	46 664	114	48 449	104
03 Ribe i prerađevine od ribe	9 116	9 606	105	10 585	110	11 083	105
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	50 465	46 581	92	57 092	123	57 069	100
05 Povrće i voće	37 741	33 799	90	38 681	114	37 644	97
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	9 667	9 948	103	12 826	129	12 034	94
07 Kafa, čaj, kakao i začini	39 111	47 669	122	44 524	93	35 924	81
08 Stočna hrana (sem žita u zrnju)	11 943	13 670	114	16 367	120	18 557	113
09 Razni proizvodi za ishranu	23 594	24 357	103	25 586	105	27 411	107
1 Piće i duvan	66 878	63 930	96	65 850	103	65 091	99
11 Pića	46 411	46 352	100	50 939	110	53 413	105
12 Duvan i proizvodi od duvana	20 467	17 578	86	14 910	85	11 678	78
2 Sirove materije, sem goriva	37 842	70 243	186	84 420	120	60 358	71
21 Kože sirove i krzna nečinjena	37	86	232	0	0	2 231	
22 Uljano sjeme i plodovi	519	810	156	603	74	371	61
23 Sirovi kaučuk	293	61	21	162	266	63	39
24 Pluta i drvo	5 780	7 337	127	6 497	89	5 770	89
25 Celuloza i otpaci od hartije	7	6	86	8	127	15	196
26 Tekstilna vlakna i otpaci	626	430	69	508	118	803	158
27 Sirova đubriva i minerali	3 917	3 398	87	3 320	98	2 354	71
28 Mineralne rude i otpaci metala	21 868	53 470	245	67 708	127	43 640	64
29 Životinjske i biljne sirove materije	4 794	4 645	97	5 614	121	5 111	91
3 Mineralna goriva i maziva	208 057	209 660	101	330 590	158	334 356	101
32 Kameni ugalj, koks i briketi	526	333	63	419	126	411	98
33 Nafta i naftni derivati	130 964	166 165	127	207 229	125	213 758	103
34 Gas, prirodni i industrijski	8 418	12 890	153	13 987	109	13 692	98
35 Električna energija	68 148	30 272	44	108 954	360	106 495	98
4 Životinjska i biljna ulja i masti	12 454	12 568	101	14 844	118	16 073	108
41 Životinjska ulja i masti	802	602	75	564	94	638	113
42 Čvrste biljne masti i ulja	11 164	11 532	103	13 814	120	15 058	109
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	488	434	89	465	107	377	81
5 Hemijski proizvodi	167 918	162 956	97	169 589	104	169 570	100
51 Organski hemijski proizvodi	2 511	2 030	81	2 167	107	2 191	101
52 Neorganski hemijski proizvodi	7 771	4 917	63	4 935	100	4 531	92
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	21 153	19 629	93	20 577	105	18 842	92
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	54 425	53 590	98	54 996	103	54 860	100
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	38 510	40 169	104	43 561	108	43 690	100
56 Đubriva (osim sirovih)	1 775	2 131	120	2 504	118	2 490	99
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 449	2 455	100	2 585	105	2 856	110
58 Plastične mase u ostalim oblicima	23 477	21 295	91	20 704	97	23 062	111
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	15 846	16 740	106	17 560	105	17 047	97

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK,

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2009 hilj. EUR	2010 hilj. EUR	Index <u>2010</u> <u>2009</u>	2011 hilj. EUR	Index <u>2011</u> <u>2010</u>	2012 hilj. EUR	Index <u>2012</u> <u>2011</u>
6 Proizvodi svrstani po materijalu	274 772	265 841	97	264 771	100	263 391	99
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	317	204	64	231	113	286	124
62 Proizvodi od kaučuka	11 266	14 777	131	15 396	104	19 420	126
63 Proizvodi od plute i drveta	17 519	16 948	97	17 300	102	17 844	103
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	26 085	27 822	107	28 833	104	29 367	102
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	11 331	12 660	112	12 333	97	13 386	109
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	87 197	77 953	89	72 952	94	71 065	97
67 Gvozde i čelik	37 017	37 330	101	41 170	110	36 336	88
68 Obojeni metali	12 930	13 471	104	13 190	98	13 130	100
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	71 110	64 676	91	63 366	98	62 557	99
7 Mašine i transportni uređaji	357 735	340 607	95	315 905	93	332 870	105
71 Pogonske mašine i uređaji	12 968	7 842	60	5 486	70	8 344	152
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	19 604	28 594	146	28 699	100	21 933	76
73 Mašine za obradu metala	2 403	2 152	90	3 293	153	2 001	61
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	58 484	56 990	97	50 092	88	51 208	102
75 Kancelarijske mašine i za AOP	22 011	24 729	112	21 821	88	21 926	100
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	38 125	35 489	93	38 118	107	34 089	89
77 Električne mašine, aparati i uređaji	87 715	81 175	93	66 827	82	69 974	105
78 Drumska vozila	88 583	94 456	107	95 478	101	97 478	102
79 Ostala transportna sredstva i opreme	27 841	9 179	33	6 089	66	25 917	426
8 Razni gotovi proizvodi	215 677	207 315	96	224 777	108	222 137	99
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	12 204	11 831	97	10 939	92	12 014	110
82 Namještaj i djelovi	44 209	41 379	94	42 448	103	40 664	96
83 Predmeti za putovanja	4 879	4 649	95	5 333	115	5 826	109
84 Odeća	43 219	42 745	99	46 507	109	48 900	105
85 Obuća	25 147	23 309	93	27 256	117	30 292	111
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	16 943	13 656	81	16 430	120	18 563	113
88 Fotoaparati, časovnici	3 910	3 699	95	4 815	130	4 497	93
89 Razni gotovi proizvodi	65 166	66 047	101	71 049	108	61 380	86
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	2	0	0	734		425	58

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Služi kao osnovni izvor informacija za izradu platnog bilansa i nacionalnih računa zemlje, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima da istražuju tržište i definišu svoj položaj na njemu.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz COMMUNITY LRGISLATION aplicable to the STATISTICS RELATING TO THE TRADE OF GOODS, vezane za EXTRASTAT

- Council Regulation 1172/95
- Commission Regulation (EC) No. 1917/2000
- Regulation (EC) No.471/2009 of the European Parliament and Council
- Commission Regulation (EC) No. 113/2010

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina Crne Gore preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 god. koristi se Kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa Kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u SI.listu CG za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

U **izvoz** je uključena roba koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koji je bio u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu roba koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema Nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), revizija 4. Šifra svakog proizvoda klasifikovana je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremili:

Maja VUČINIĆ i Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

e-mail: contact@monstat.org